

SİVİL TOPLUM DİYALOĞU:
AVRUPA-BİLGİ KÖPRÜLERİ PROGRAMI

AB MÜKTESEBATINA UYUM SÜRECİNDE ETKİ ANALİZİ
KAPASİTESİNİ GÜÇLENDİREREK ÇEVRE BAŞLIĞINDA UYGULAMA VE
FARKINDALIK YARATMA PROJESİ

Türkiye'nin AB Müktesebatına uyum sürecinde etki analizi kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik olarak Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) liderliğinde ve Bölgesel Çevre Merkezi REC - Türkiye, Maastricht School of Management, Lithuanian Free Market Institute ve GAYA ortaklığında Avrupa Birliği'nin desteği ile uygulamaya konulan "AB Müktesebatına Uyum Sürecinde Etki Analizi Kapasitesini Güçlendirerek Çevre Başlığında Uygulama ve Farkındalık Yaratma Projesi" 30 Aralık 2006 tarihinde başlamıştır.

Projenin toplam süresi 12 ay olarak planlanmıştır. Projenin amacı, Türkiye'nin Ulusal Program ve Katılım Ortaklığı Belgesi'nin uygulamasına yönelik kapasitesinin güçlendirilmesi, AB uyum sürecinde ortaya çıkan ve çıkacak olan fırsatlar ve riskler konusunda kamuoyunda farkındalık yaratılması, özel sektör, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, yerel idareler ile sivil toplum örgütleri arasında birlikte çalışma bilincinin oluşturulması, etki analizi konusundaki bilgi birikiminin paylaşarak, etki analizi çalışmalarının yaygınlaştırılmasıdır. Bu amaçla, "Büyük yakma tesislerinden kaynaklanan belirli kirlendi emisyonların sınırlandırılması hakkında 88/609/EC Konsey Direktifi" ele alınarak, termik santraller için pilot bir uygulama yapılması ve söz konusu analizin yapılacak diğer çalışmalara örnek teşkil etmesi hedeflenmektedir.

Proje Kapsamında Gerçekleştirilecek Faaliyetler:

➔ 23– 24 Şubat 2007 tarihlerinde Projenin Açılış Toplantısı ile Etki Analizi Bilgilendirme Semineri ve Çevre Çalıştayı gerçekleştirilecektir. Proje açılış toplantısı ile projenin ve proje ortaklarının kamuoyuna tanıtımı hedeflenmektedir. Bilgilendirme seminerinin amacı, etki analizi konusunda geniş bir hedef kitlede farkındalık yaratılmasına yönelik olarak proje ortakları ve iştirakçi kurumların da aktif katılımı ile bilgi ve deneyim aktarımıdır. Çevre çalıştayı ise etki analizi konusunu çevre başlığında ele alarak yapılacak mikro etki analizi çalışmasına konu olan Konsey Direktifi ile ilgili detaylı bilgi verilecek bir platform olarak tasarlanmıştır.

➔ Projeye ilişkin bilgi akışının ilgili her kesime doğrudan aktarılabilmesi, etki analizi ve çevre direktiflerinin etkisine ilişkin bir web sitesi oluşturulması ile sağlanacaktır. Bu site, ilgili linkler ile hem konuya ilişkin çeşitli bilgilerin bulunduğu açık bir platform hem de temel teknik ve uygulamalı bilgilerin aktarıldığı bir alan olacaktır.

➔ Nisan ayı içinde Etki analizi çalışmasının hazırlık faaliyeti olarak uygulamanın yapılacağı Direktif ve etkileyeceği sektör üzerine ortaklar, iştirakçiler, ilgili Bakanlıklar, STK'lar, meslek örgütleri ve kamu kurumlarından oluşacak 25–30 kişi ile 5 gün sürecek bir teknik çalıştay gerçekleştirilecektir. Çalıştayda etki analizi alanında deneyimli bir yabancı uzman eşliğinde daha detaylı bir teknik bilgilendirme sürecinin ardından ilgili Direktifte uygulanacak etki analizi metodu belirlenecektir.

➔ Projede ele alınan 88/609/EC (LCPD-2001/80/EC) sayılı Konsey Direktifi konusunda sektördeki bilgi düzeyi ve uyum durumunun tespitine yönelik bir anketin geliştirilmesi ve uygulanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda AB'ye uyum sürecinde söz konusu Direktif'in kapsadığı termik santrallerde anketler gerçekleştirilecektir. Daha sonra anket verileri analiz edilip sonuçlar açıklanacaktır. Anket sonuçları, sektörde durum tespiti ve SWOT analizine yönelik faaliyete katkı sağlayacaktır. Anketler, termik santrallerin bulunduğu Sivas, Kahramanmaraş, Zonguldak, Manisa, Kütahya, Muğla, İstanbul, Bursa, Çanakkale olmak üzere toplam 9 ilde uygulanacaktır. Toplam 2 aylık bir çalışmada sektöre yönelik veriler toplanacak, elde edilen veriler işlenerek durum tespiti ve SWOT analizinin tamamlanması gerçekleştirilecektir.

➔ Çevre başlığında ilgili Direktif'in AB sürecinde Türkiye'de uygulanmasının sektör için etkilerinin araştırılacağı analiz vasıtasıyla, uyumlaştırmanın Türkiye için maliyeti hesaplanacaktır. Veriler kullanılarak ortaya konulan sonuçlar derlenecek ve düzenlenecektir.

➔ Etki analizinin nicel sonuçlarının kesinleşmesinden sonra, analizde yer alacak önerilerin tartışıldığı bir platform olarak da düşünülebilecek olan “*danışma süreci*”nin başlatılması planlanmaktadır. Danışma süreci, ortaklar, iştirakçiler, ilgili Bakanlıklar, akademisyenler ve sektör temsilci kuruluşlarının katılımlarıyla sonuçlara ilişkin tartışma ve görüş sunma toplantıları şeklinde tasarlanmıştır. Toplantılardan önce ilk sayısal veriler ilgili kurum ve kuruluşlara iletilecektir.

Nicel sonuçlar ve önerilere ilişkin ilgili taraflarının görüşleri alındıktan sonra raporun derlenerek niteliksel bir sonuç elde edilmesi sağlanacaktır.

➔ Uygulanan mikro etki analizi sonuçları, danışma sürecinden çıkan sonuçların da analiz edilmesi ve önerilere eklenmesiyle birlikte hazırlanacak Etki Analizi rehberi, CD ve kitapçık şeklinde yayımlanacak, yayımlanan materyaller ilgili Bakanlıklar, sektör kuruluşları, sektörde faaliyet gösteren firmalar, odalar, üniversiteler, kalkınma ajansları, ilgili yerel yönetimler ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara dağıtılacaktır.

➔ Bilgi paylaşımı toplantısı ile proje çıktılarının proje ortakları, iştirakçiler ve ilgili diğer kurum ve kuruluşların yer aldığı geniş bir katılımcı grubu ile paylaşılması ve etki analizinin Türkiye'nin AB sürecinde öneminin bir kez daha vurgulanması hedeflenmektedir.

➔ Projenin 12. ayında proje yöneticisi, proje ve TEPAV uzmanları projenin nihai raporunu hazırlayacaklar ve proje ortaklarına sunacaklardır.

Proje Lideri:

➔ *TEPAV:*

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) kamu politikaları tasarımı sürecine katkıda bulunmak amacıyla Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından kurulmuş ve Aralık 2004'te faaliyete geçmiştir.

Türkiye'deki fikir tartışmalarının bilgi-veri içeriğini arttıracak araştırmalar yapan TEPAV, araştırmalarını politika üretilecek somut konular üzerinde yoğunlaştırırken, sonuçları da somut ve uygulanabilir politika önerileri şeklinde ortaya koymaktadır. Bağımsız, kar amacı gütmeyen bir düşünce kuruluşu olan TEPAV, pek çok ulusal ve uluslararası proje yürütmektedir. Ülkemizde sürdürülebilir bir kalkınma stratejisinin oluşturulmasında politika geliştirmek, Türkiye'nin AB ile müzakere sürecine ve süreçle ilgili olarak yerel ve bölgesel bazda farkındalığın artırılmasına ve kapasite geliştirilmesine katkıda bulunmak amacıyla kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, yerel ve bölgesel inisiyatifler yanı sıra TOBB ile birlikte yürüttüğü proje faaliyetleri de bulunmaktadır.

TEPAV faaliyetlerini, bünyesinde bulundurduğu Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü, İstikrar Enstitüsü ve Uluslar arası Politika Araştırmaları Enstitüsü aracılığı ile yürütmektedir.

Projenin Ortakları:

➔ *Maastricht School of Management (MSM)*: Geçiş sürecindeki ülkelerin ekonomik kalkınmasına yardımcı olmak üzere özel sektöre ve kamuya yönelik eğitim faaliyetleri sürdüren, aynı zamanda ekonomi ve finans alanında yüksek lisans ve doktora programları yanı sıra çok çeşitli bir yelpazeye dağılan eğitim programları bulunan ve tüm dünyada 25 üniversite ile ortak programları da mevcut olan bir eğitim ve araştırma kurumudur. Kurumun veri değerlendirme ve etki analizi alanında akademik bilgi birikimine sahip deneyimli bir akademisyen ağı bulunmaktadır.

➔ *Lithuanian Free Market Institute (LFMI)*: Etki analizi konusunda Avrupa Birliği ile uluslararası kuruluşlar tarafından finanse edilen birçok projeye imza atmış bir kurumdur. Yürüttüğü çalışmalar arasında AB'ye üyelik sürecinin Litvanya ekonomisine ve birçok sektörlerle etkilerini değerlendiren önemli projeler mevcuttur. Avrupa Birliği'ne uyum sürecindeki ülke deneyimlerini paylaşması açısından önemli arz etmektedir.

➔ *Bölgesel Çevre Merkezi (REC-Türkiye)*: 1990 yılında Macaristan'da kurulmuş Bölgesel Çevre Merkezi (Regional Environmental Centre – REC) tarafsız ve kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olarak çalışmaktadır ve REC'in hukuki temeli, 28 ülkenin hükümetleri ve Avrupa Komisyonu tarafından imzalanmış bir tüzüğe dayanmaktadır. REC – Türkiye ofisi ise, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile REC arasında imzalanan ikili anlaşma çerçevesinde 2004 yılında Ankara'da kurulmuştur. REC Türkiye'nin misyonu, hükümetler, sivil toplum kuruluşları (STK'lar), özel sektör ve diğer çevresel paydaşların arasında işbirliğini, bilgi paylaşımını ve çevresel karar alma süreçlerine halkın katılımını destekleyerek Türkiye'nin çevre sorunlarını çözmesine yardımcı olmaktadır. REC Türkiye ayrıca farklı ulusal/uluslararası donörler tarafından desteklenen projeleri aracılığıyla, Türkiye'nin çevre konusunda hukuki, kurumsal, teknik ve yatırım alanlarına yönelik kapasitesini güçlendirmeyi ve çevre alanında AB katılım sürecini desteklemeyi amaç edinmiştir.

➔ *GAYA*: Ankara Merkezli, ulusal ve uluslararası alanda, sosyal ve ekonomik projeler hazırlayan ve yürüten bir kuruluştur. Pek çok Avrupa Birliği ve Dünya Bankası projesini hazırlamış ve yürütmüştür. Odak noktaları, kapasite artırma yönetim danışmanlığı, girişimcilik, insan hakları, kurumsal eğitim, davranışsal eğitim, proje araştırma ve yürütme konularıdır. GAYA'nın işbirliği içinde olduğu kurumlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, belediyeler, sivil organizasyonlar ile geçmişte ve şu anda işbirliği ile çalışma yapılmış tüm kurumlardır.

Projenin İştirakçileri

- ➔ Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
- ➔ TOBB - Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (TOBB - ETÜ)
- ➔ T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- ➔ Türkiye Tabiatını Koruma Derneği

Proje, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı'nın liderliğinde, REC Türkiye, GAYA, MSM ve LFMI ortaklığında yürütülmektedir. Projenin 2007 Aralık ayında tamamlanacaktır..